

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI OBRONY NARODOWEJ

(NR 61)

z dnia 3 marca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej (nr 61)

3 marca 2022 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Jacha (PiS)**, przewodniczącego Komisji, przystąpiła do:

– rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o obronie Ojczyzny (druk nr 2052).

W posiedzeniu udział wzięli: **Mariusz Błaszczak** minister obrony narodowej oraz **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Jacek Hoga** przedstawiciel Fundacji Ad Arma oraz **Emilia Kunikowska** asystentka przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej, a także zdalnie płk **Mariusz Fryc**, zastępca dyrektora Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, **Grzegorz Rychwalski** wiceprezes Polskiego Związku Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowi Producenci Leków, **Tomasz Scheffler** zastępca kierownika Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych, **Kacper Olejniczak**, ekspert Konfederacji „Lewiatan”, **Wojciech Wiśniewski**, ekspert Federacji Przedsiębiorców Polskich oraz **Paweł Pelc** przedstawiciel Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek**, **Jacek Zientarski**, **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz**, **Tomasz Czech**, **Krzysztof Karkowski**, **Jacek Markiewicz**, **Sławomir Osuch**, **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram 61. posiedzenie Komisji Obrony Narodowej, zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, które prowadzone będzie z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Witam przybyłych posłów i wszystkich, którzy uczestniczą w posiedzeniu w trybie online. Witam przedstawicieli Ministerstwa Obrony Narodowej. Witam bohatera dzisiejszego posiedzenia, pana ministra Mariusza Błaszczaka, pana ministra Wojciecha Skurkiewicza, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, pana Piotra Zuzankiewicza, dyrektora Departamentu Strategii i Planowania Obronnego, pana Gabriela Brańkę, dyrektora Departamentu Kadr, pana Dawida Stachurskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Prawnego, pana pułkownika Sławomira Kozickiego, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetowego, panią Annę Bajurską, radcę prawnego w Departamencie Prawnym, panią Elżbietę Adamczyk-Łojek, głównego specjalistę ds. legislacji w Departamencie Prawnym, pana pułkownika Tomasza Adamczyka, radcę prawnego w Departamencie Prawnym, pana Mateusza Kurzejewskiego, zastępcę Dyrektora Centrum Operacyjnego MON oraz panią Ilonę Śniegulę, naczelnika Wydziału ds. Parlamentarnych w Biurze Ministra Obrony Narodowej.

Witam obecnych w trybie zdalnym: pana Wojciecha Wiśniewskiego, eksperta z Federacji Przedsiębiorców Polskich, pana pułkownika Mariusza Fryca, zastępcę dyrektora Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, pana Kacpra Olejniczaka, eksperta Konfederacji „Lewiatan”, pana Grzegorza Rychwalskiego, wiceprezesa Polskiego Związku Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowi Producenci Leków, panią Aurelię Ostrowską, dyrektora Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia MON, pana Tomasza Schefflera, zastępcę kierownika Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych oraz przedstawiciela SKOK pana Pawła Pelca.

Jednocześnie informuję, że posłowie – członkowie Komisji – obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, którą należy przyłożyć z lewej strony mikrofonu. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów.

W tej chwili przystąpimy do stwierdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Dziękuję.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny obejmuje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o obronie Ojczyzny – z druku nr 2052. Dzisiaj Sejm skierował do Komisji Obrony Narodowej projekt ustawy z druku nr 2052. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, że przyjęliśmy porządek dzienny posiedzenia. Sprzeciwu nie słyszę.

Przyjęliśmy porządek.

Posiedzenie Komisji jest realizowane w formie wideokonferencji w systemie Whereby. Udział posłów oraz gości zewnętrznych ogranicza się do kliknięcia w link i połączenia z pokojem wideokonferencyjnym, zgodnie z załączonymi instrukcjami. Transmisja na żywo dostępna jest w aplikacji do głosowania oraz na stronie sejmowej www.sejm.gov.pl. Chęć zabrania głosu zgłasza się poprzez mail na adres kobn@sejm.gov.pl lub poprzez czat w aplikacji Whereby, po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego. Linka proszę używać w przypadku aktywnego uczestnictwa w posiedzeniu Komisji, np. w przypadku chęci zabrania głosu w trakcie posiedzenia. W innym przypadku posiedzenie Komisji można śledzić z poziomu transmisji na stronie internetowej Sejmu.

Pragnę również przypomnieć, że na posiedzeniu Komisji w dniu 13 lutego 2020 r. przyjęliśmy propozycję prezydium Komisji w sprawie ograniczenia czasu wystąpień na naszych posiedzeniach. Pierwsze wystąpienie posła może trwać maksymalnie 10 minut, a każde kolejne 5 minut. Proszę o przestrzeganie tych limitów czasowych, żeby nasza dyskusja na posiedzeniach Komisji była uporządkowana i rzeczowa.

Podczas pierwszego czytania projektu zapoznaliśmy się ze stanowiskami poszczególnych klubów wobec projektu. Zgodnie z art. 41 regulaminu Sejmu, do szczegółowego rozpatrzenia projektu komisja może powołać podkomisję. W skład podkomisji wchodzi co najmniej 5 posłów. Proponuję powołać podkomisję składającą się z 9 posłów reprezentujących wszystkie kluby parlamentarne. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu stwierdzę... Proszę bardzo. Pan poseł Suchoń.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Panie przewodniczący, uważam, że w stosunku do kół parlamentarnych jest to absolutnie niewłaściwe. Przypomnę, że jeżeli chodzi o prace nad tym projektem, ze strony wszystkich sił parlamentarnych, ale zwłaszcza ze strony większości padła propozycja czy zapewnienie dotyczące tego, że prace nad tym projektem będą prowadzone ponad wszelkimi podziałami. W mojej ocenie uwzględnia to również potrzebę zmodyfikowania trybu pracy, powołania i pracy podkomisji w taki sposób, aby wszystkie siły parlamentarne mogły być w tej podkomisji reprezentowane. Pogląd, który zaprezentował pan przewodniczący powoduje, że część istotnej grupy kół parlamentarnych będzie po prostu pozbawiona możliwości pracy i wpływania na efekt tych prac.

Przypomnę, że czym innym jest możliwość zgłaszania poprawek, a czym innym możliwość zgłaszania, uzasadniania, a następnie głosowania za poszczególnymi zmianami. Bardzo proszę, żeby pan przewodniczący był łaskaw wyjść poza te okowy polityczne, w których dzisiaj się znajdujemy i zaproponował taką formułę, która rozszerzy reprezentację parlamentarną na rzeczywiście wszystkie siły parlamentarne, żebyśmy nie byli pozbawieni możliwości pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Proszę państwa, ta ustawa będzie procedowana w trybie extraordinaryjnym, dlatego że mamy bardzo niewiele czasu. W związku z powyższym rozmawialiśmy i starałem się znaleźć taką koncepcję, żeby jak najwięcej można było procedować w trybie tradycyjnym w stosunkowo ograniczonym, bardzo krótkim czasie. Dlatego też zdecydowałem, że proponuję Komisji powołanie podkomisji w takim składzie. Z tego względu, żeby praca w podkomisji była sprawna, żeby nie było zbyt długiego rozga-

dywania się. Proszę państwa, przecież wszyscy wiemy, jak bywa na posiedzeniach Komisji Obrony Narodowej. Dlatego jest propozycja, żeby ograniczyć... Żeby w czasie kilku dni – proszę państwa – kilku dni... Niestety, takie są realia. Jest wojna. Są potrzeby. Wszyscy posłowie występujący w czasie posiedzenia Sejmu apelowali o przyspieszenie, o dynamikę, o jak najbardziej sprawne prace nad tą niezwykle potrzebną naszym siłom zbrojnym ustawą.

Pan minister Mariusz Błaszczak z całą ekipą pracowali nad tą ustawą rok, więc – proszę państwa – mamy taki czas, a nie inny. Musimy to w ten sposób przeprowadzić. Dlatego jest taka propozycja, a Komisja o tym zdecyduje. Jako następny zgłaszał się pan poseł Grzegorz Braun. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Kłaniam się. Szczęść Boże. Ile czasu pan przewodniczący da mi na wypowiedź?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tyle, ile przyjęto w naszej Komisji. Przed chwilą to czytałem. 10 minut.

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Rozumiem. Czy pan przewodniczący może jeszcze raz powtórzyć warunki, na jakich chciałby pan skonstruować podkomisję?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Podkomisja składa się z 9 członków, proporcjonalnie do parytetów. Składa się z przedstawicieli klubów parlamentarnych.

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Panie przewodniczący, chciałbym...

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, przepraszam, żeby była jasność. W pracach podkomisji będą mieli prawo brać wszyscy posłowie, niezależnie od tego, czy są członkami Komisji. To, żeby była jasność, z tym że są ograniczenia w zabieraniu głosu przez posłów spoza Komisji. Bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Szanowny panie przewodniczący, chciałbym stanowczo zaprotestować przeciwko takiej próbie eliminacji głosu Konfederacji z prac nad tą ustawą, która jest być może najdonioślejszą w tej kadencji parlamentu, a z pewnością najważniejszą w tej kadencji Komisji Obrony Narodowej. Mój stanowczy protest. Nie czyńcie tego, nie dopychajcie kolanem. Czy teraz pan przewodniczący chciałby wysłuchać mojego poglądu na ten projekt czy najpierw pan przewodniczący chce rozstrzygnąć sprawę tej podkomisji?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Sprawy formalne w tej chwili.

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Zatem dalej zgłaszam się do głosu, kiedy tylko zechce pan go udzielić w czasie, kiedy będziemy oceniali projekt.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Pan poseł Bosak. Proszę bardzo.

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, chciałem zapytać, dlaczego kilka dni, jeżeli ta ustawa ma wejść od lipca? To znaczy, dlaczego nie można spokojnie przepracować tego tekstu, jeżeli ustawa wprowadza regulacje w obecnym ustroju prawnym sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej? Po drugie, chciałem zapytać, dlaczego – jeżeli nawet skład podkomisja ma być ograniczony – pan przewodniczący decydowałby się faworyzować Lewicę, PSL czy Koalicję Obywatelską kosztem Konfederacji i innych sił, które chciałyby pracować nad tą ustawą i deklarują zainteresowanie i swoją konstruktywną postawę? Trzecia sprawa. Jak pan przewodniczący wyobraża sobie pracę w takiej podkomisji, jeżeli nie ma możliwości zabierania głosu? To znaczy, w jakiej formie odbywa się praca

nad tekstem prawnym liczącym setki artykułów bez możliwości zabrania głosu? Czy mielibyśmy swoje opinie pisać na kartkach i przekazywać wszystkim pozostałym uczestnikom mającym prawo głosu czy np. w formie kalamburów demonstrować to, co mamy do powiedzenia? Jak by to miało wyglądać?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, po pierwsze, powiedział pan... Zaraz. Jaki był pierwszy zarzut?

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, to było pytanie, nie zarzut. Dlaczego kilka dni, skoro vacatio legis jest do lipca, a ustawa nie dotyczy mobilizacji, która obecnie trwa czy mogłaby trwać?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, tak było w pierwotnej wersji. Jak wszyscy wiemy, ustawa była pisana przed wojną. W tej chwili jest oczekiwanie strony rządowej, żeby ta ustawa w maksymalnie szybkim czasie weszła w życie, więc im szybciej zrobimy to w Komisji, tym szybciej wejdzie w życie. Natomiast – oczywiście – przedstawiciele różnych klubów będą mogli brać udział w posiedzeniach podkomisji. Następny, kto tam jeszcze? Jak pan będzie chciał. W różny sposób. Zgłaszanie poprawek czy w ogóle zgłaszania jakichś uwag do ustawy będzie można robić np. w trybie mailowym. Mailem lub...

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Czy dobrze rozumiem, że pan przewodniczący proponuje, żebyśmy przychodzili na posiedzenia podkomisji, ale to, co mamy do powiedzenia, wysyłali mailem? To jest propozycja konsensualnego wypracowania przez całą klasę polityczną projektu ustawy o obronie Ojczyzny. Tak?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Nie. Proszę państwa, będą ograniczenia czasowe wystąpień gości i tego będziemy się trzymać. Natomiast – oczywiście – każdy będzie mógł tam zabrać głos, ale nie w takim wymiarze, jak na posiedzeniach Komisji Obrony Narodowej. Mam nadzieję, że podkomisja nadzwyczajna ograniczy czas wystąpień posłów. Przepraszam, pan poseł Rozenek.

Poseł Andrzej Rozenek (PPS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, wydaje mi się jednak, że tu nie chodzi o usprawnienie pracy nad tym projektem, bo przecież można pracować w tak samo szerokim gronie 9. osób, gdyby jedna czy dwie partie nie chciały sobie zawłaszczać tej podkomisji. Wszyscy się w tej podkomisji pomieścimy w dziewięcioosobowym składzie, więc tu nie chodzi o ilość. Chodzi o arogancję i o pokazanie, że są ważni i ważniejsi. Że są tacy, którzy mogą pracować nad tym projektem i są tacy, którzy nie mogą pracować nad tym projektem. A już pomysł składania poprawek poprzez e-mail, to jest – przepraszam bardzo – chyba jakiś dowcip. Żart. W imieniu koła PPS chcę powiedzieć, że rozumiem, że decyzja pana przewodniczącego o tym, że nie mamy prawa uczestniczyć w podkomisji, pracując nad ustawą o obronie Ojczyzny, jest decyzją wykluczającą w ogóle PPS z pracy nad tą ustawą. Uważam, że to jest haniebane. PPS jest partią, która istnieje 129 lat. Wykluczanie akurat PPS z prac nad tego rodzaju ustawą jest czymś karygodnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Teraz zgłaszała się pani poseł Siarkowska. Nie? To dobrze. Przepraszam. Pan przewodniczący Kulasek.

Poseł Marcin Kulasek (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wpisując się w te głosy, które padały przed chwilą, uważam, że jeżeli ktoś chce pracować w tej podkomisji szczególnie, jeżeli jest członkiem Komisji Obrony Narodowej, to nie wolno mu tego zabraniać. Jeżeli Zjednoczona Prawica czy obóz rządzący obawiają się, przez to stracą większość, to niech państwo zrobią sobie większy parytet, ale niech państwo nie zabraniają ludziom, którzy chcą pracować nad tą ustawą, pracy w tej podkomisji.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Ale przecież o to właśnie chodzi.

Posel Marcin Kulasek (Lewica):

Ale nie mogą być same kluby. Panie przewodniczący, mogą też być koła. Po jednej osobie spośród przedstawicieli kół i odpowiedni parytet, jeżeli chodzi o kluby.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie przewodniczący, składam to na karb pańskiego braku doświadczenia. Ci, którzy wymyślili instytucję podkomisji nadzwyczajnej, kierowali się czymś takim, że w gronie kilku osób o wiele szybciej można coś przeprocedować. Później zatwierdza to lub nie Komisja w pełnym składzie. Dlatego nie ma tutaj żadnego wykluczania. Każdy będzie mógł zabrać głos. Tyle, ile potrzeba. Natomiast, nie ma tutaj żadnego wykluczania. Myślę, że niektórzy posłowie protestujący przeciwko temu nigdy nie mieli do czynienia z pracą w podkomisji. Dlatego... Słucham? Nie, pan już się wypowiadał. Nie będzie ad vocem.

Posel Marcin Kulasek (Lewica):

Ale, panie przewodniczący, chcę z panem polemizować. Nie zabierałem długo głosu. Tak? Tak się składa, panie przewodniczący, że jestem szefem jednej z podkomisji stałych i akurat się znam, tylko że pan ewidentnie nie chce dopuścić do pracy w tej podkomisji niektórych posłów. Jeszcze raz panu podpowiadam, że można tak zrobić, że będzie zachowany parytet. Jeżeli Zjednoczona Prawica się czegoś obawia i tak może sobie zrobić większość. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Zjednoczona Prawica nikogo się nie obawia. Tylko, jeżeli wpuścimy przedstawicieli wszystkich kół – nagle się okaże, że iluś trzeba – wtedy bez sensu jest powoływanie podkomisji stałej, bo będzie taka sama praca, jak w Komisji. Podkomisji nadzwyczajnej, nie stałej. Podkomisja nadzwyczajna jest inną instytucją niż podkomisja stała. Nie ja to wymyśliłem, bo to było przede mną. Kiedy pierwszy raz pracowałem w podkomisji nadzwyczajnej, stwierdziłem, że to jest bardzo dobry pomysł. Dobrze. Ostatni głos. Dobrze. Koniec. Pan poseł Cichoń, pan poseł Kaleta i pana poseł Szramka. I koniec dyskusji. Proszę bardzo, pan poseł Cichoń.

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Suchoń. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Przepraszam, panie pośle. Oczywiście. Przepraszam.

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jednak muszę wyrazić zdziwienie, panie przewodniczący, ponieważ ze strony Zjednoczonej Prawicy od kilku dni słyszymy deklaracje o potrzebie ponadpolitycznej pracy nad tą ustawą ponad podziałami. Te deklaracje padają z wielu stron. Padły również dzisiaj, podczas debaty. Tymczasem ze strony pana przewodniczącego mamy próbę – trudno to nazwać inaczej – ponadpolitycznej pracy w politycznie ograniczonym gronie. Trudno nazwać to jakimś innym standardem niż standardy stosowane do tej pory przez ostatnie lata. Powiem szczerze, że nam w Polsce 2050 wydawało się, że jest to taki moment, w którym powinniśmy pracować nad przepisami. Powinniśmy pracować mając na uwadze wyłącznie interesy naszej ojczyzny. Poglądy polityczne i podziały polityczne nie powinny mieć miejsca.

Widzę, że podczas prac Komisji najważniejsze są właśnie podziały polityczne. Absolutnie tego nie akceptuję. Chcę wyraźnie zaznaczyć, że to nie jest droga, którą powinniśmy podążać. Nie akceptuję również tego trybu pracy, który pan przewodniczący przewiduje w przyszłości. Tego, że dyskusja ma się odbyć w podkomisji, w której część sceny politycznej nie będzie mogła brać udziału. Nie będzie mogła zabierać głosu, będzie miała ograniczone możliwości przedstawiania swego stanowiska. Później Komisja szybko „przeleci” ten projekt, nie zwracając uwagi na to, czy będzie potrzeba dyskusji czy nie. To jest autowanie z tej dyskusji tych wszystkich sił politycznych, które nie mają rangi klubu. To też, akurat w przypadku tej ustawy, która dotyczy tak ważnej sprawy, nie powinno tak wyglądać. Zdecydowanie się temu sprzeciwiam. I ostatnia rzecz, panie przewodniczący. Jeszcze raz apeluję. To nie jest moment, to nie jest miejsce, to nie jest

czas na realizowanie małych, politycznych interesików. Popatrzmy na to, co się dzieje wokół nas. Zmieńmy to. Apeluję do pana przewodniczącego. To jest moment na to, żeby porzucić polityczne podziały, porzucić to polityczne myślenie. To do niczego dobrego nie prowadzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję. Właśnie o to chodzi, żeby nie kierować się małymi ambicjami. Bardzo proszę, pan poseł Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, oczywiście, w pełni popieram propozycję pana przewodniczącego. Pan Mirosław Suchoń, poseł Mirosław Suchoń mówił tutaj o kwestiach dotyczących czasu. Rzeczywiście, panie pośle, tego czasu nie mamy na takie gierki, które pan w tej chwili uprawia. Wyobraźmy sobie np. taką sytuację, że w tej podkomisji funkcjonowałby po swoich ostatnich przebojach pan poseł Grzegorz Braun. Znamy przecież tego człowieka. Oczami wyobraźni możemy zobaczyć, do czego to doprowadzi. I jeszcze do wypowiedzi pana posła Rozenka mówiącej o jakiejś wiarygodności Polskiej Partii Socjalistycznej. Dzisiaj mieliśmy tego próbkę, kiedy pani poseł Senyszyn kpiła sobie z polskiego hymnu.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, pan poseł Szramka jako ostatni. Proszę państwa, proszę korzystać z mikrofonów.

Poseł Paweł Szramka (PS):

Panie przewodniczący, dziękuję za głos. Popieram większość głosów, które już padły. Jak powiedział pan poseł Kulasek, pan przewodniczący zaproponował 9 osób do składu podkomisji. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby ta podkomisja składała się faktycznie z 9 członków. Policzyłem teraz koła i kluby parlamentarne. W Komisji Obrony Narodowej mamy członków z dokładnie 9 klubów i kół parlamentarnych. Nie mydlmy oczu, że chodzi o to, że podkomisja ma być mała, bo będzie mała, jeśli będzie w niej 9 osób. Chodzi o to, żeby PiS miało w niej większość, panie przewodniczący i należy to jasno powiedzieć.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Zgadza się. Dobrze. Wobec powyższego – proszę państwa – zgodnie z dzisiejszym...

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Były takie czasy, gdy nie trzeba było tej większości i były lepsze przepisy, panie przewodniczący. Przypominam.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak. Szczególnie przed 1989 r. Pamiętam. To było dobre, bardzo dobre czasy. Proszę państwa...

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Pan to wie najlepiej.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak. Dlatego mówię, że to dobrze pamiętam. Proszę państwa, w związku z powyższym proponuję powołanie podkomisji składającej się z 9 posłów reprezentujących wszystkie kluby parlamentarne. Czy jest jakaś inna propozycja?

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Tak. Jest inna propozycja, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo.

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Ten moment, ta chwila i ta ustawa wymagają, żeby to była praca ponad podziałami politycznymi. Proponuję, żeby w podkomisji znaleźli się reprezentanci wszystkich klubów i kół, które mają reprezentację w Komisji Obrony Narodowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

To znaczy, ilu członków miałyby liczyć podkomisja?

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Po jednym członku reprezentującym klub lub koło parlamentarne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

To znaczy, ilu, panie pośle? Jeżeli pan składa wniosek, to proszę powiedzieć, ilu?

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Jeżeli w Komisji są reprezentacji 9 klubów i kół, to 9. Tak.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Nie wiem. Proszę państwa, składam taki wniosek, żeby podkomisja składała się z 9 członków, zgodnie z parytetami klubowymi – 5 członków z klubu Prawo i Sprawiedliwość, 2 członków Platforma Obywatelska czy Koalicja Obywatelska 1 członek z Koalicji Polskiej, Polskie Stronnictwo Ludowe i 1 członek z Nowej Lewicy. Czy są inne propozycje? Bardzo proszę, pan poseł Rozenek.

Posel Andrzej Rozenek (PPS):

Panie przewodniczący, przed chwilą pan powiedział, że w skład podkomisji wejdą przedstawiciele klubów parlamentarnych. Zwracam panu uwagę, że w ten sposób wykluczył pan przedstawicieli Lewicy. Kogo jeszcze chce pan wykluczyć? Nowa Lewica nie jest klubem parlamentarnym, tylko sejmowym. Kogo jeszcze chce pan wykluczyć?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

No, to nikogo już więcej nie chcę.

Posel Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Dziękujemy za szczerłość.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, nie ma innej...

Posel Marcin Kulasek (Lewica):

Ale rozumiem, że Lewica jednak w razie czego wejdzie, panie przewodniczący. To już tak żartem.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem podkomisji nadzwyczajnej w składzie zaproponowanym przeze mnie? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

To jeszcze chwilę, proszę. Dziękuję.

Głosowało 38 posłów, 19 za... Wniosek nie uzyskał większości.

Ogłaszam 5 minut przerwy.

Posel Andrzej Rozenek (PPS):

Była zgłoszona druga propozycja innego składu. Proponuję przegłosować kolejny wniosek.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Ogłaszam 5 minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, uprzejmie informuję, że – zgodnie z orzecznictwem – głosowanie jest ważne. Głos przewodniczącego jest wtedy dominujący. Jest decydujący. Ale w związku z powyższym, jeżeli Komisja nie zgłosi sprzeciwu, zgadzam się na przegłosowanie wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej w składzie 6+1. Tak? W składzie 6+5. 6+1 byłoby trochę lepiej, panie ministrze. Ale 6+5. Nie słyszę sprzeciwu.

W związku z powyższym proponuję, żeby jeszcze raz przegłosować powołanie podkomisji nadzwyczajnej w składzie 11 członków Komisji, w tym 6 z koalicji...

Poseł Czesław Mroczek (KO):

Panie przewodniczący, ale to oznacza zmniejszenie dla koalicji. Jaki parytet pan proponuje? Proszę, żeby pan powiedział.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Nie wiem. Proponował pan minister, pan przewodniczący... Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Jakub Bennewicz:

Szanowni państwo, w naszej ocenie wniosek o powołanie podkomisji był wnioskiem proceduralnym. W takiej sytuacji głos przewodniczącego ma podwójną wagę. Wobec czego to głosowanie było ważne. Jeżeli teraz zgłoszą państwo nowy wniosek o powołanie podkomisji w innym składzie i ten wniosek też przejdzie, to będziemy mieli dwa wnioski, które zostały przegłosowane pozytywnie i będzie problem, bo będą dwie różne podkomisje w dwóch różnych składach. Obydwie przegłosowane pozytywnie.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Czyli Biuro Legislacyjne wskazało nam...

Legislator Jakub Bennewicz:

Można ewentualnie dokooptować do tamtego składu, który już przeszedł, jeszcze 2 posłów. Wtedy ten cel zostanie osiągnięty. Natomiast nie będzie drugiego głosowania nad drugą podkomisją w innym składzie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Rozumiem. Czyli 2 posłów. Tak? Jeden ze Zjednoczonej Prawicy, a 1 z kół. Czy tak? Jest zgoda? W takim razie, jeśli nie usłyszę sprzeciwu przyjmę, że Komisja przyjęła... Może tak być?

Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):

Sprzeciwiam się.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Pan się sprzeciwia. W takim razie przystępujemy do głosowania. Nie. Jest głos sprzeciwu członka Komisji Obrony Narodowej. W związku z powyższym, kto z pań i panów... Głosujemy, proszę państwa. Kto z pań i panów posłów jest za rozszerzeniem podkomisji nadzwyczajnej o 2 członków Komisji, 1 z koalicji i 1 z opozycji, w domyśle spośród przedstawicieli kół? Proszę państwa, jeszcze raz, bo powiedziałem z koalicji. W domyśle z koalicji rządzącej, czyli z Prawa i Sprawiedliwości. Czyli jeszcze raz. Kto z pań i panów posłów jest za rozszerzeniem podkomisji nadzwyczajnej o 2 członków, w tym 1 z klubu Prawo i Sprawiedliwość i 1 z kół parlamentarnych? Kto jest za? Moment. Proszę włączyć maszynę. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Głosowało 40 posłów, za 37, przeciw 2, 1 się wstrzymał. Komisja przyjęła rozszerzenie składu podkomisji nadzwyczajnej.

Stwierdzam, że w podkomisji nadzwyczajnej będziemy mieli 11 członków, w tym 6 z klubu Prawo i Sprawiedliwość, 2 z Platformy Obywatelskiej, 1 z Koalicji Polskiej i PSL i 1 z Lewicy. Czy z Nowej Lewicy? Już nie wiem, co jest. Dobrze. Z klubu Lewicy. I jeden przedstawiciel kół parlamentarnych. Proszę o wyznaczenie kandydata. Proszę, pan przewodniczący Rozenek.

Poseł Andrzej Rozenek (PPS):

W imieniu kół chciałem zgłosić pana posła Mirosława Suchonia.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

W takim razie dziękuję. Teraz ogłaszam 3 minuty przerwy i proszę o podanie... Nie? Aha, proszę bardzo. Klub Prawo i Sprawiedliwość. Proponuję...

Posel Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, zwracam uwagę, że Grzegorz Braun napisał, że zgłasza swoją kandydaturę.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak? Do kół. To koła muszą wybrać. Z Prawa i Sprawiedliwości Michał Jach, Monika Pawłowska, Radosław Fogiel, Anna Maria Siarkowska, Wojciech Kossakowski. I jeszcze Barbara Dziuk. Bardzo proszę, pan poseł, pan minister Siemoniak.

Posel Tomasz Siemoniak (KO):

W imieniu klubu Koalicji Obywatelskiej zgłaszam posła Czesława Mrocza i posła Cezarego Tomczyka.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję. Koalicja Polska – PSL. Pan poseł?

Posel Radosław Lubczyk (KP):

Chciałem zgłosić posła Bejdę.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

OK. Lewica.

Posel Robert Obaz (Lewica):

W imieniu Lewicy zgłaszam posła Marcina Kulaskę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

I kluby. Koła, przepraszam. Oczywiście. Proszę państwa, w takim razie na przedstawicieli kół są 2 kandydatury – pan poseł Grzegorz Braun i pan poseł Mirosław Cichoń.

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Suchoń.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Suchoń. Przepraszam. Naprawdę. Wybaczcie. Mirosław Suchoń. Kto z pań i panów posłów jest... Jak to można zrobić? Proszę państwa, w kolejności zgłoszeń. Pierwszy został zgłoszony pan poseł Suchoń, więc – proszę państwa – najpierw przegłosujemy kandydaturę posła Suchonia. Kto z pań i panów posłów jest za tym, żeby w skład podkomisji wszedł pan poseł Suchoń? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę państwa, głosowało 39 posłów, za 32, przeciw 2, wstrzymało się 5 posłów. Stwierdzam, że wobec uzyskania 32 głosów jedenastym członkiem podkomisji nadzwyczajnej zostanie pan Mirosław Suchoń.

Proszę państwa, przeczytam teraz skład podkomisji nadzwyczajnej: Michał Jach, Monika Pawłowska... Przepraszam, nie będę mówił, że pan czy pani. Państwo posłowie Monika Pawłowska, Radosław Fogiel, Anna Maria Siarkowska, Wojciech Kossakowski, Barbara Dziuk, Czesław Mroczek, Cezary Tomczyk, Mirosław Suchoń, Paweł Bejda i Marcin Kulasek. Przepraszam, zapomniałem imienia. Przeczytałem skład podkomisji. Teraz przystąpimy do głosowania nad składem podkomisji w tym kształcie, który zgłosiłem. Paweł Bejda też. Mówiłem.

Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem podkomisji nadzwyczajnej w składzie: Michał Jach, Monika Pawłowska, Radosław Fogiel, Anna Maria Siarkowska, Wojciech Kossakowski, Barbara Dziuk, Czesław Mroczek, Cezary Tomczyk, Mirosław Suchoń, Marcin Kulasek i Paweł Bejda? Dziękuję bardzo. Proszę państwa, kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Głosowało 40 posłów, 39 za, 1 przeciw. Stwierdzam, że Komisja Obrony Narodowej przyjęła skład podkomisji nadzwyczajnej.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzisiejszych... Proszę bardzo.

Posel Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałem powiedzieć, że doceniam ten gest ze strony pana przewodniczącego i dziękuję wszystkim za to, że będziemy mogli pracować w szerokim gronie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, wyczerpaliśmy...

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Czy mogę jeszcze słowo?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, bo rozumiem, że lada moment przystąpimy do bardzo żmudnej pracy legislacyjnej wraz z podkomisją. W tych pracach będziemy uczestniczyć. Z tak bogatym staffem jesteśmy do dyspozycji pana przewodniczącego. Chcielibyśmy również, bo minister obrony narodowej nie będzie uczestniczył we wszystkich posiedzeniach podkomisji ze względu na dynamikę spraw i to, co dzieje się w całym otoczeniu, więc prosiłbym, żeby Wysoka Komisja zgodziła się na wysłuchanie dzisiaj takiego wstępnego słowa ze strony ministra obrony narodowej. A później już mozolna praca. Jesteśmy do dyspozycji z całym, szerokim staffem.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Właśnie miałem poprosić pana ministra. Przepraszam, panie ministrze. Mówię do pana ministra Mariusza Błaszczaka. Myślałem, że będzie to zdecydowanie szybciej, ten początek. Póki jest cała Komisja Obrony Narodowej, bardzo proszę, panie ministrze, o kilka słów. Po tym zamkniemy posiedzenie Komisji. Później będzie posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej. Bardzo proszę, panie ministrze.

Minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak:

Bardzo dziękuję. Rzeczywiście, obowiązki mnie wzywają, więc skoro sprawy proceduralne zajęły tak dużo czasu, to pozwolą państwo, że jeszcze raz przedstawię te elementy projektu, które uważam za najbardziej istotne. Jeszcze raz zwrócę się do państwa pracujących w podkomisji o to, żeby prace przebiegały szybko, sprawnie, żeby jak najszybciej ta ustawa została uchwalona.

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, barbarzyński atak Rosji na Ukrainę zaburzył ustalony porządek międzynarodowy i całkowicie zmienił nasze poczucie bezpieczeństwa. Wojna, którą Putin wypowiedział Ukraińcom, rozwiła wszelkie wątpliwości co do rzeczywistych zamiarów Kremla. Jego ambicją jest odtworzenie imperium rosyjskiego i zmiana granic w Europie. Dlatego nikt już nie powinien kwestionować potrzeby posiadania przez Polskę silnego, nowoczesnego, dobrze wyposażonego i licznego wojska. Tylko wysoki potencjał odstraszania da nam gwarancję, że nie staniemy przed groźbą powtórki scenariusza z Ukrainy.

Ze względu na sytuację na Ukrainie ważne jest, aby ustawa o obronie Ojczyzny jak najszybciej stała się obowiązującym aktem prawnym i pozwoliła nam zwiększyć liczebność Wojska Polskiego, wzmocnić jego struktury, kupić i zmodernizować potrzebne uzbrojenie. To dobre przepisy na tak trudne czasy, z którymi przyszło nam się zmierzyć. Szanowni państwo, ustawa o obronie Ojczyzny przewiduje uchylenie aż 14 ustaw regulujących do tej pory sprawy obronności i wojskowości, które często zawierały archaiczne przepisy. Najważniejsza z nich – ustawa o powszechnym obowiązku obrony – pochodziła z 1967 r. Wśród innych aktów prawnych, których regulacje znajdują się w ustawie o obronie Ojczyzny, są ustawa o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu sił zbrojnych, ustawa o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawa o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa, realizowanych przez przedsiębiorców czy ustawa o uposażeniu żołnierzy niezawodowych.

Jeden z najważniejszych przepisów nowej ustawy dotyczy powstającego przy Banku Gospodarstwa Krajowego Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. Będzie on zasilany m.in. wpływami ze skarbowych papierów wartościowych, obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego czy wpłat z budżetu państwa. Oprócz rozszerzenia źródeł przychodów nowego funduszu zachowane zostaną dotychczasowe przychody, co umożliwi znacznie zwiększyć nakłady na siły zbrojne. Wskaźnik 3% PKB na obronność osiągniemy już w przyszłym roku, co pozwoli nam na szybki zakup nowego sprzętu i zwiększenie liczby żołnierzy.

Mówiłem o tym podczas pierwszego czytania na sali sejmowej. Przedłożymy również cały zestaw poprawek, w tym poprawkę, która stanowi o tym, że ustawa wejdzie w życie po 30 dniach od daty jej opublikowania. Zależy nam na tym, żeby te przepisy obowiązywały jak najszybciej.

Większą liczebność sił zbrojnych osiągniemy dzięki wprowadzeniu dobrowolnej, zasadniczej służby wojskowej. Będzie ona przeznaczona dla ochotników, którzy odbędą dwudziestoosmiodniowe szkolenie podstawowe, a potem przez 11 miesięcy szkolenie specjalistyczne. Przez cały ten okres będą otrzymywali takie uposażenie, jakie otrzymują szeregowi zawodowi, czyli ponad 4 tys. zł brutto. Zakładamy, że w kilka lat liczebność sił zbrojnych zwiększy się do 300 tys. żołnierzy, w tym 250 tys. żołnierzy wojsk operacyjnych i 50 tys. żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Osoby, które odbyły dobrowolną, zasadniczą służbę wojskową i nie zdecydowały się dołączyć do Wojska Polskiego, zasila szeregi aktywnej rezerwy.

Będziemy organizowali regularne ćwiczenia rezerw, tak, żeby siły zbrojne dysponowały jak największym zasobem przeszkolonych osób. Osoby, które mają uregulowany stosunek do służby wojskowej, ale nie chcą zasilić zasobów rezerwy aktywnej, będą tworzyć rezerwę pasywną. Podkreślam, że ustawa nie przywraca obowiązkowej służby zasadniczej, czyli tzw. poboru. Podobnie, jak w obecnym stanie prawnym, ten obowiązek będzie zawieszony. Utworzymy system stypendialny dla studentów kierunków, których nie ma na uczelniach wojskowych, a są w zainteresowaniu sił zbrojnych. Studenci będą otrzymywali stypendia przez cały okres nauki. Będą uczestniczyć w ćwiczeniach wojskowych. Po ukończeniu studiów będą zobowiązani do służby wojskowej przez co najmniej 5 lat. Będziemy także tworzyć szkoły „Legii Akademickiej” dla studentów, którzy chcą zasilić rezerwę aktywную.

Ustawa zakłada liczne korzyści dla studentów uczelni wojskowych. Podchorążowie będą mieli taki status, jak żołnierze zawodowi. Czyli będą otrzymywali uposażenia równe uposażeniom żołnierzy zawodowych w tych samych stopniach. Zwiększą się także możliwości wykorzystania podchorążych, np. w sytuacjach kryzysowych. Wprowadzimy m.in. świadczenie motywacyjne dla żołnierzy, którzy pozostają dłużej w służbie. Ci, którzy zdecydują się zostać w służbie po 25 latach będą otrzymywali dodatkowo 1500 zł, a po 28,5 roku 2500 zł. Wojsko będzie jeszcze bardziej perspektywiczną służbą. Wprowadzimy awans liniowy na tym samym stanowisku, ograniczając tym samym nadmierną rotację kadr. Szeregowi i podoficerowie będą mieli pierwszeństwo w kursach podoficerskich i oficerskich. Wprowadzimy też nowy stopień – starszy szeregowy specjalista.

Zreformujemy także administrację wojskową. Z uwagi na sytuację na Ukrainie liczebność terenowych organów administracji wojskowej zostanie utrzymana. Powstaną wojskowe centra rekrutacji skupione na pozyskiwaniu nowych kandydatów do służby, a także na zadaniach związanych z mobilizacją. Zarządzaniem kryzysowym w Wojsku Polskim zajmą się Wojska Obrony Terytorialnej, które już wielokrotnie zdawały egzamin, m.in. podczas pandemii koronawirusa czy przy ochronie granicy polsko-białoruskiej. Dodatkowo ustawa o ochronie Ojczyzny wprowadza nowoczesne przepisy dyscyplinujące, antykorupcyjne i antynepotyczne, przyznanie kategorii wojskowej podczas doraźnej rekrutacji bez konieczności wizyty w wojskowej komisji lekarskiej, pierwszeństwo w zatrudnieniu w administracji publicznej dla osób po odbyciu dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, dopuszczenie do służby w wybranych specjalnościach osób niepełnosprawnych, np. na stanowiska związane z cyberbezpieczeństwem. Nastąpi przejęcie przez Ministerstwo Obrony Narodowej prowadzenia kwalifikacji wojskowej, dzięki czemu będziemy mogli prowadzić intensywną kampanię rekrutacyjną już podczas kwalifikacji. Będzie także dwudziestoczwieromiesięczna ochrona zatrudnienia dla żołnierzy dobrowolnej służby wojskowej.

Szanowni państwo, ustawa o obronie Ojczyzny zawiera ponad 800 artykułów. To kompleksowa regulacja, która unowocześni siły zbrojne. Chcemy, żeby Polska miała jedną z silniejszych armii w Sojuszu Północnoatlantyckim. Tworzymy ramy prawne, żeby jak najszybciej ten cel zrealizować. Dobrze wyposażone i liczne Wojsko Polskie jest niezbędne, szczególnie teraz, kiedy za naszą wschodnią granicą Putin próbuje zmieniać ustalony porządek międzynarodowy.

Apeluję do państwa. Przeprowadźmy merytoryczną debatę na temat ustawy, ale odłóżmy na bok spory polityczne, które toczymy na co dzień. To zbyt ważny moment i zbyt ważna regulacja. Powinniśmy w ramach ponadpartyjnej zgody przyjąć prezentowany przeze mnie projekt. To nasza, polska racja stanu. Zwracam się do szanownej Komisji o pozytywne rozpatrzenie ustawy o obronie Ojczyzny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Jeszcze raz bardzo dziękuję za to wprowadzenie. I chcę pogratulować, panie ministrze. Naprawdę tak samo, jak wielu innych ludzi, z którymi rozmawiałem, oczekiwałem na kompleksowe rozwiązanie regulacji prawnych dotyczących Ministerstwa Obrony Narodowej. Muszę uderzyć się mocno w pierś, dlatego że kilka miesięcy temu już zaczynałem wątpić, czy doczekam się ich w Sejmie. Dlatego naprawdę bardzo, bardzo dziękujemy. Jest to wielka rzecz, która zostanie niezależnie od tego, czy będą nadal posłem, a pan minister nadal będzie ministrem. To zostanie na lata. Nie życzę panu ministrowi, żeby do emerytury był ministrem obrony narodowej, bo to jest niezwykle ciężka praca. Bardzo dziękuję.

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ze względu na to, że pan minister zaapelował o merytoryczną debatę, apelowałbym o to, żeby jeszcze oddać głos ekspertom i nie zamykać posiedzenia Komisji wyłącznie na wystąpieniu ministra.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie pośle, zamykam posiedzenie. Natomiast za chwilę otworzę posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej. Wtedy eksperci będą mogli zabrać głos. Czy jest pan usatysfakcjonowany?

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Jeżeli udzieli pan głosu, to jest to lepsze niż nic.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dlaczego mówi pan w trybie warunkowym?

Poseł Krzysztof Bosak (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Dlatego, że na początku posiedzenia pan przewodniczący powiedział, że tego głosu może nie być.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Zamykam posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.